

Sarajevo, 15.02.2021. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.02.2021. - 12.02.2021.

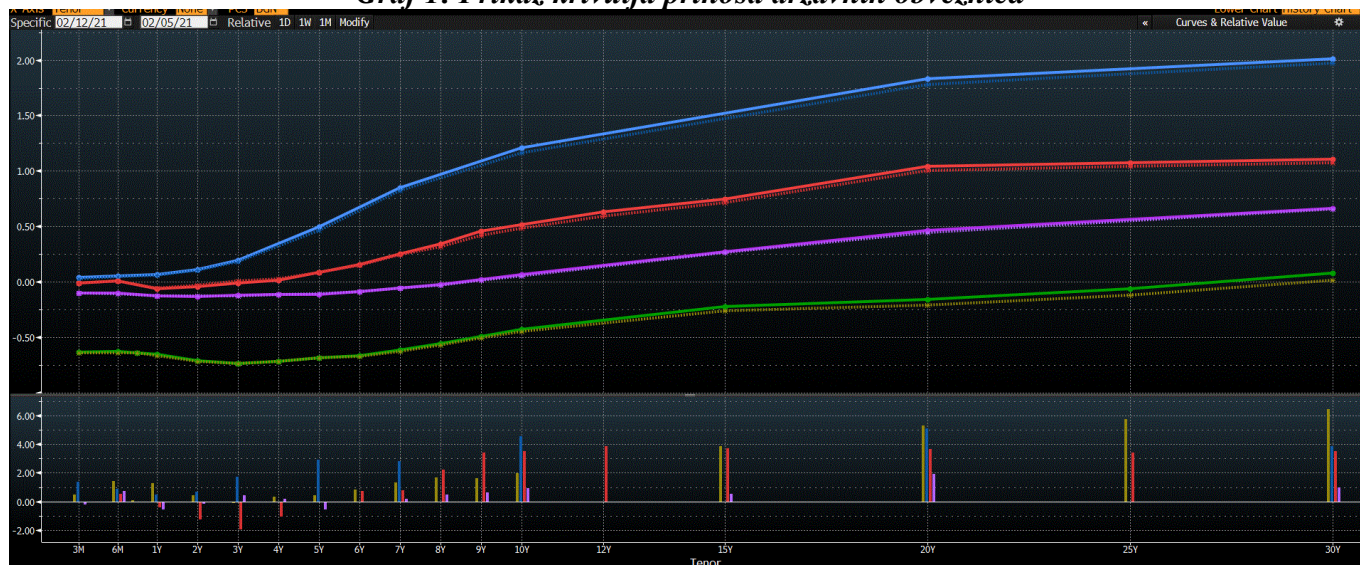
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	5.2.21	-	12.2.21		5.2.21	-	12.2.21		5.2.21	-	12.2.21		5.2.21	-	12.2.21	
2 godine	-0,71	-	-0,71	→	0,10	-	0,11	↗	-0,03	-	-0,04	↘	-0,12	-	-0,12	→
5 godina	-0,69	-	-0,68	↗	0,46	-	0,49	↗	0,08	-	0,08	→	-0,10	-	-0,11	↘
10 godina	-0,45	-	-0,43	↗	1,16	-	1,21	↗	0,48	-	0,52	↗	0,06	-	0,07	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	5.2.21	-	12.2.21	
3 mjeseca	-0,594	-	-0,601	↘
6 mjeseci	-0,645	-	-0,631	↗
1 godina	-0,633	-	-0,628	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.02.2021. godine (pune linije) i 05.02.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Nakon nedavno objavljenih podataka o rastu inflacije početkom ove godine, predsjednica ECB Lagarde je izjavila da se ECB neće obazirati na kratkoročne promjene cijena jer će biti potrebno neko vrijeme prije nego što kreatori monetarne politike budu morali da brinu oko inflacije. Naglasila je da će ECB morati da nastavi s ekspanzivnom monetarnom politikom, najvjerojatnije do kraja ove godine. Predsjednik Deutsche Bundesbank i član UV ECB Weidmann je izjavio da bi promatrano iz današnje perspektive stopa inflacije u Njemačkoj, mjerena usklađenim indeksom potrošačkih cijena, trebalo da do kraja godine iznosi 3%. Ipak, napomenuo je da će to biti privremeno zbog posebnih artikala, ali i to da je jasno da stopa inflacije neće zauvijek ostati niska, kao što je to bio slučaj u prošloj godini. **Europsko povjerenstvo je objavilo nove prognoze prema kojima se očekuje da će GDP u eurozoni u ovoj godini, kao i u 2022. godini, bilježiti rast od 3,8%, što predstavlja smanjenje u odnosu na prognoze**

iz studenoga (4,2%). Navodi se da su ove prognoze presudno utemeljene na očekivanjima usporenja ograničavajućih mjera krajem II tromjesečja, kao i potpunim ukidanjem istih do kraja godine. Također, navodi se da bi GDP do polovice 2022. godine mogao da dostigne razine zabilježene prije krize, što je ranije u odnosu na prethodna očekivanja, ali da Španjolska i Italija neće dostići te razine do kraja te godine. Što se tiče inflacije, navodi se da bi ista trebalo da bilježi rast u ovoj godini na 1,4%, dok bi u 2022. godini mogla zabilježiti smanjenje na 1,3%.

Optimizam potaknut mogućnošću da Draghi preuzme ulogu premijera zemlje i dalje je pozitivno utjecao na smanjenje prinosa italijanskih obveznica tijekom prošlog tjedna. Prinosi desetogodišnjih obveznica su u odnosu na prethodni tjedan smanjeni za skoro 6 baznih bodova, smanjivši se krajem tjedna na rekordno nisku razinu ispod 0,50%. Prinosi sigurnijih obveznica eurozone do četvrtka nisu bilježili bitnije promjene, kada je zabilježen blagi pad. Međutim, već u petak je uslijedila korekcija prinosa, tako da su na tjednoj razini prinosi njemačkih desetogodišnjih obveznica povećani za 2 bazna boda, dok prinosi obveznica kraćih dospeljeća nisu zabilježili bitnije promjene.

Predstavnici ECB su izjavama nagovijestili da se raspravlja o uvođenju „klimatskog kriterija“ kada je u pitanju program kupovina korporativnih obveznica ove institucije, te najavili moguću debatu o tome kako monetarnu politiku učiniti „zelenijom“. Član UV ECB i predsjednik Središnje banke Francuske De Gaulle je izjavio da se zalaže za postupno smanjenje obveznica čije korporacije ne zadovoljavaju kriterije koji idu u korist smanjenja globalnog zagrijavanja, a da se to odnosi, kako na kupljene obveznice koje se nalaze na bilanci ECB, tako i na obveznice koje se prihvataju kao kolateral. Predsjednica ECB Lagarde je prilikom izlaganja pred Parlamentom EU poslala sličan signal, te jasno dala do znanja da ECB neće izostati iz borbe protiv klimatskih promjena.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	VELJAČA	2,0	-0,2	1,3
2.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	PROSINAC	-1,0%	-1,0%	-2,5%
3.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	PROSINAC	-1,7%	-3,0%	-4,5%
4.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	PROSINAC	-	-2,5%	-1,1%
5.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	PROSINAC	-2,2%	-0,6%	-3,7%
6.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	PROSINAC	-1,4%	-2,0%	-4,2%
7.	Industrijska proizvodnja – Grčka (G/G)	PROSINAC	-	3,3%	8,9%
8.	Industrijske prodaje – Nizozemska (G/G)	PROSINAC	-	-6,8%	-6,2%
9.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G)	PROSINAC	-	-0,2%	-2,7%
10.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	PROSINAC	-3,2%	-3,6%	-4,1%
11.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	PROSINAC	14,0	14,8	16,7
12.	Tekući račun – Njemačka (u milijardama EUR)	PROSINAC	23,3	28,2	21,2
13.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	SIJEČANJ	1,6%	1,6%	-0,7%
14.	Stopa inflacije – Nizozemska	SIJEČANJ	-	1,6%	0,9%
15.	Stopa inflacije – Španjolska (final.)	SIJEČANJ	0,6%	0,4%	-0,6%
16.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	STUDENI	-	16,2%	16,4%

SAD

Tijekom proteklog tjedna predsjednik Biden je održao sastanke s ciljem da potakne usvajanje programa fiskalne podrške u vrijednosti 1,9 bilijuna USD. Početkom tjedna održao je sastanak, zajedno s ministricom financija Yellen i potpredsjednicom Harris, s izvršnim direktorima JPMorgan Chase i Walmart u nastojanju da dobije korporativnu podršku za stimulatívni plan. Ovom su sastanku prisustvovali i direktor Trgovinske komore SAD Donohue, izvršni direktor Gapa Syngal i Ellison, direktor trgovinskog lanca Lowe's specijaliziranog za pokućstvo. Prema pojedinim navodima osoba bliskih ovoj tematici, na sastanku se diskutiralo o pitanjima infrastrukture, imigracija, obrazovanja, zdravstva i rada. Ipak, nije se raspravljalo o zvaničnim podacima ili politikama. Krajem tjedna Biden se sastao s dvostranačkom grupom gradonačelnika i guvernera s obzirom na to da nastavlja da potiče odobrenje fiskalnog plana vrijednog 1,9 bilijuna USD s ciljem poticaja ekonomskog rasta, ali i kojim bi se pomoglo milijunima nezaposlenih. Biden je izjavio da od ove grupe želi da sazna više o tome šta im je zaista potrebno kroz plan podrške za prevazilaženje negativnih učinaka pandemije. Ministarstvo financija

SAD je priopćilo da je Yellen, koja je zadužena za javne financije SAD, pozvala članice grupe G7 da krenu „na veliko“ kada su u pitanju fiskalne podrške, s ciljem snažne podrške i promocije održivog razvoja.

Predsjednik Feda Powell je prilikom obraćanja u Ekonomskom klubu u Njujorku istaknuo da neće biti jednostavno da ekonomija dostigne punu zaposlenost, te je dodao da su SAD još uvijek daleko od snažnog tržišta rada. U tom kontekstu, Powell je istaknuo da se primjećuje snažan rast potrošnje, što bi moglo pojačati pritiske na cijene. Ipak, kako Powell ističe, to ne bi trebalo biti niti široko niti održivo.

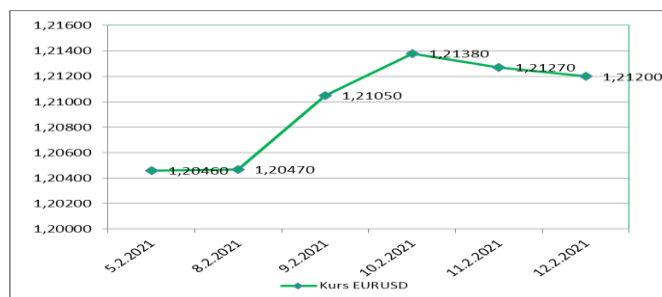
Kongresni ured za proračun prognozira da bi proračunski deficit SAD tijekom 2021. godine mogao dostići 2,3 bilijuna USD, čak i u slučaju da Kongres ne odobri novi program fiskalne podrške, a što je razina koja je blago ispod 3 bilijuna USD, koliko je zabilježeno u prošloj godini. Ovo je još uvijek drugi najveći podatak od II svjetskog rata.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelj		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	NFIB optimizam malog biznisa	SIJEČANJ	97,0	95,0	95,9
2.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	5. veljače	-	-4,1%	8,1%
3.	Indeks cijena na malo (G/G)	SIJEČANJ	1,5%	1,4%	1,4%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	6. veljače	760.000	793.000	812.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	30. siječnja	4.420.000	4.545.000	4.690.000
6.	Povjerenje potrošača Bloomberg	7. veljače	-	44,9	44,6
7.	Povjerenje potrošača Sv.Mičigen P	VELJAČA	80,9	76,2	79,0

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,2046 na razini od 1,2120.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

BoE je objavila nalaze konsultacija s komercijalnim bankama oko izvodljivosti implementiranja negativnih kamatnih stopa. Banke su tom prilikom istaknule da im je potrebno razdoblje od najmanje šest mjeseci kako bi se prilagodile negativnim kamatnim stopama, što je utjecalo na aprecijaciju funte, jer su investitori umanjili očekivanja uvođenja ove mjere monetarne politike. Iz Barclaycarda je priopćeno da su potrošači u Velikoj Britaniji tijekom siječnja smanjili potrošnju najbržim tempom u posljednjih sedam mjeseci nakon što je ekonomija ponovo zatvorena zbog širenja pandemije. Godišnji rast online maloprodaje od 73% nije uspio da kompenzira smanjenu prodaju u brojnim zatvorenim maloprodajama. Sveukupno promatrano potrošnja je tijekom siječnja smanjena za 16,3% godišnje, što je najveći pad od svibnja 2020. godine, kada se počelo s uvođenjem restrikcija zbog pandemije.

Glavni pregovarač ispred EU za Brexit Barnier je izjavio da Velika Britanija mora prihvatiti realnost Brexita, kao i da je izlazak Velike Britanije iz EU uzrokovao tenzije između Londona i Brisela o pitanju Sjeverne Irske, a ne protokola o napuštanju EU. Ipak, postoje „tehnička rješenja“ za probleme poput ovih koji se vezuju za Irsku, sve dok se pravila poštuju.

Ekonomija Velike Britanije, razorena negativnim učincima pandemije, pretrpjela je tijekom 2020. godine najveći pad u posljednjih više od 300 godina, te je zabilježen pad ekonomije od 9,9%. Ministar financija Velike Britanije Sunak je izjavio da je pad GDP-a od 9,9% bio u skladu s ekonomskim padom drugih zemalja, ukoliko se vrši komparacija na usporedivoj osnovi. Sunak je dodao da je važno ovo pitanje razjasniti zbog uporednih ekonomskih performansi.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno
					razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja (G/G)	PROSINAC	-3,7%	-3,3%	-3,9%
2.	Prerađivački sektor (G/G)	PROSINAC	-3,2%	-2,5%	-2,6%
3.	Građevinski sektor (G/G)	PROSINAC	-0,2%	-3,9%	-2,0%
4.	Uslužni sektor (M/M)	PROSINAC	1,0%	1,7%	-3,1%
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	PROSINAC	-5,750	-6,202	-6,618
6.	GDP (Q/Q) P	IV tromjesečje	0,5%	1,0%	16,0%
7.	Osobna potrošnja (Q/Q) P	IV tromjesečje	-0,2%	-0,2%	19,5%
8.	Potrošnja vlade (Q/Q) P	IV tromjesečje	1,3%	6,4%	10,4%
9.	Izvoz (Q/Q) P	IV tromjesečje	6,4%	0,1%	-0,4%
10.	Uvoz (Q/Q) P	IV tromjesečje	11,0%	8,9%	11,7%
11.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	IV tromjesečje	-1,3%	1,3%	9,4%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,87696 na razinu od 0,87498, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3735 na razinu od 1,3849.

JAPAN

Kreatori monetarne politike ističu da je japanski bankarski sustav u cjelini i dalje stabilan, dok Financial Services Agency (FSA) ispituje regionalne zajmodavce kako bi utvrdila kako nova ograničenja uvedena zbog Covid19 utječu na lokalna poduzeća, pokušavajući da spriječi širenje bankrota. Tijekom protekloga mjeseca, u Japanu je uvedeno izvanredno stanje u 11 regija, od mogućih 47, sa zadržanim mjerama koje su usredsređene na skraćivanje radnog vremena u barovima i restoranima, kao i obustavljanje inicijative za subvencionirani turizam. Vlada Japana je ukinula izvanredno stanje za jednu od 11 regija u ponedjeljak. Depoziti u bankama i novac u optjecaju u Japanu su tijekom siječnja povećani rekordnom brzinom, što je znak da su kompanije i kućanstva nastavile da čuvaju gotovinu zbog neizvjesnosti koju je izazvala pandemija koronavirusa. Podaci koji su objavljeni sugeriraju da će oporavak ekonomije biti krhak, jer su izvanredne mjere uvedene prošlog mjeseca naštetile potrošnji, čime se povećao strah od nastanka nove recesije. BoJ bi mogla na sastanku iz ožujka da razmotri korake kojim bi pojasnila da ima prostora za produbljanje negativnih kamatnih stopa, a sve kako bi podržala ekonomiju. Mjere bi mogle uključiti promjene u komunikaciji ili prilagođavanju troslojnom sustavu rezervi BoJ koja primjenjuje negativne kamatne stope na mali dio depozita koji se drže u ovoj središnjoj banci. BoJ bi takvim koracima promijenila mišljenje koje vlada na tržištu da je ostala bez alata za poticaje, kao i da ne može produbiti negativne kamatne stope zbog troškova monetarnih olakšica. Član MPC BoJ Nakamura je izjavio da BoJ mora da ima u vidu potencijalne nedostatke koje ostvaruje kroz ogromne kvantitativne olakšice, što je znak da bi BoJ trebalo da traži načine kako bi program kvantitativnih olakšica bio fleksibilniji.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno
					razdoblje
1.	Suficit tekućeg računa (u mlrd JPY)	PROSINAC	1.083,0	1.165,6	1.878,4
2.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	PROSINAC	947,5	965,1	616,1
3.	Kreditiranje banaka (G/G)	SIJEČANJ	-	6,1%	6,2%
4.	Bankroti (G/G)	SIJEČANJ	-	-38,68%	-20,73%
5.	Zarade zaposlenih (G/G)	PROSINAC	-4,8%	-3,2%	-1,8%
6.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SIJEČANJ	9,2%	9,4%	9,1%
7.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SIJEČANJ	7,6%	7,8%	7,6%
8.	Porudžbina strojnih alata (G/G) P	SIJEČANJ	-	9,7%	9,9%
9.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	SIJEČANJ	-1,6%	-1,6%	-2,0%

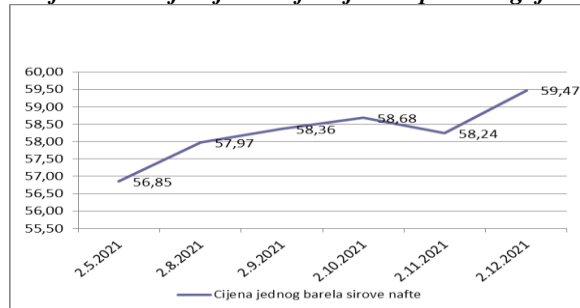
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 126,92 na razinu od 127,16. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine 105,39, na razinu od 104,94.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 56,85 USD (47,19 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je imala tendenciju rasta, te se našla na najvišoj razini u posljednjih trinaest mjeseci. Podršku cijeni nafte daje smanjenje ponude od strane najvećih proizvođača, kao i optimizam po pitanju jačanja tražnje. Pored toga, sredinom tjedna su objavljene vijesti da su zalihe nafte u SAD smanjene, što je dalo dodatni poticaj rastu cijene ovog energenta. Tražnja za naftom se tijekom protekloga tjedna vratila na razine pred pandemiju, dok su ključne zemlje u potrošnji nafte poput Kine i Indije signalizirale da će doći do povećanja putovanja. U takvim okolnostima cijena nafte se približila razini od 60 USD po barelu, odnosno približila se najvećoj razini u posljednjih godinu dana. Analitičari smatraju da industrija nafte treba stabilnije cijene nakon što je tijekom 2020. godine pretrpjela najteži pad tražnje. Pojedini analitičari ističu da tehničke analize pokazuju da napredak na ovom tržištu zaista postoji, ali je trenutni rast pretjeran, što znači da bi se mogla dogoditi korekcija cijene. U petak je cijena nafte nastavila da bilježi rast usprkos tome što je OPEC smanjio očekivanja za tražnju nafte, dok je iz IEA priopćeno da trenutno na tržištu postoji prezasićenost. Analitičari ističu da je cijena nafte dostigla kritičnu vrijednost kada OPEC+ mora da odluči da li da poveća obujam proizvodnje ili riskira gubitak tržišnog udjela u korist proizvođača nafte iz škriljca u SAD.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 59,47 USD (49,07 EUR). Promatrano na tjednoj razini, cijena nafte je povećana za 4,61%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.814,11 USD (1.505,99 EUR).

Do sredine tjedna cijena zlata je imala tendenciju rasta pod utjecajem očekivanja masivnih stimulansa u SAD koji su pojačali inflatorna očekivanja, a time i tražnju za zlatom kao zaštitom od inflacije. Također, stabilizacija tečaja dolara i prinosa na državne obveznice uz iščekivanje informacija o stimulativnom paketu podrške u SAD utjecali su na to da cijena zlata do sredine tjedna bilježi rast. Nakon što je u četvrtak došlo do aprecijacije dolara, kao i pod utjecajem vijesti o slabljenju inflacije u SAD, što je umanjilo tražnju za zlatom kao sigurnom aktivom i zaštitom od rizika došlo je do pada cijene ovog plemenitog metala. Krajem tjedna cijena zlata je nastavila da se smanjuje pod utjecajem optimizma na financijskim tržištima izazvanog pojačanim cijepljenjem. Također, aprecijacija dolara krajem tjedna utjecala je na pad cijene zlata. Utjecaj na cijenu zlata imala je i slabija tražnja za ovim plemenitim metalom od strane ETF, koji procjenjuju koja aktiva (zlato ili dionice) nudi bolji povrat. Analitičari Commerzbank ističu da postoji značajan odljev zlata iz ETF-ova, koji je u proteklom tjednu iznosio 24,5 tone. Jedan od razloga odljeva zlata iz ETF-ova jeste taj što dionički indeksi nastavljaju da bilježe rekordne razine, te postaju atraktivnija aktiva za ulaganje. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.824,23 USD (1.505,14 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila rast za 0,56%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

